

ת"פ 21713/12 - מדינת ישראל נגד תומר עדי (עילאי קציר/רותם חכמוני)

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 21713-12-17 מדינת ישראל נ' עדי (עילאי קציר/רותם חכמוני (עצור בפיקוח)

22.12.2019

לפני כבוד השופט תמר בר-אשר

מדינת ישראל

נגד

הנאשם

תומר עדי (עילאי קציר/רותם חכמוני (עצור בפיקוח)

באות-כוח המאשימה: ע"ד ענת אروس-כהן, ע"ד רינת בן-יעקב (פרקיליטות מחוז ירושלים
(פלילי))

בא-כוח הנאשם: ע"ד ערן ערבה

החלטה

ההחלטה בבקשת הנאשם למתן צו להמצאת מסמכים מכוח סעיף 108 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב],
התשמ"ב-1982 (להלן - **סעיף 108**).

ההחלטה ניתנת לאחר עיון בבקשת הנאשם מיום 24.11.2019, בתגובה המאשימה מיום 4.11.2019 ובתשובה הנאשם
מיום 5.12.2019. בדיון מיום 18.12.2019 לא הוסיף הצדדים על הנטען בכתב.

רקע ונסיבות נימוקי הצדדים

2. כל-פי כתב האישום המחזק שבעה אישומים, הנאשם מואשם בשורה של עבירות מרמה, זיווג, התחזות, סחיטה
באיומים, עבירות מס והלבנת הון. האישום השני, שבמסגרתו הואשם הנאשם בעבירות סחיטה באיזומים, זיווג בניסיבות
מחמיירות, עבירות מנהלים ועובדים בתאגיד, נוגע לעבירות שנעברו כלפי מר לidor לוי (להלן - **lidor**) וחברות
שבבעלותו, במהלך השנים 2014-2017. בקשר לaiishom זה העיד לidor במשך עשר שנים ממושכות ובמהלך עדותו
הגשו عشرות רבות של מסמכים הנוגעים לכל אותן חברות. בכלל זה, מסמכים הנוגעים לחשבונות הבנק של אותן
חברות ולהנהלת חשבונותיה.

3. בבקשת הנזונה עתר הנאשם לקבלת הדוחות השנתיים של חברת לidor פרסום בע"מ ולדור שיווקណן
בע"מ (להלן לפי העניין - **lidor פרסום, lidor נדל"ן, חברות**), שהן חברות פרטיות בעלות לidor. כן עתר לקבלת
מלוא המסמכים הבנקאים הקשורים לחשבונות הבנק של החברות ושל לidor (חשבונות פרטיים), ובמיוחד מסמכים
ה证实 הלוואות ופירעון, התקציביות בין הבנקים לבין לidor ודרישות לתשלום חובות או צמצום מסגרות אשראי בקשר
לשנים 2012-2017.

בנימוקי הבקשה נטען, כי לידור טען בעדותו, כי קודם לקשריו העסקיים עם הנאשם היה איש עסקים אמיד ומצליח וכי קשריו עם הנאשם הסבו לו קריסה כלכלית. הנאשם טען, כי גם על-פי הנטען בכתב האישום לא ניתן ליחס לנ宴ט את קרישתו הכלכלית של לידור, ככל שהיא. עוד טוען, כי גם על-פי המסמכים הבנקאים הרבים הקשרים בלבדו המצוים בחומר החקירה, מדובר בטענה מופרכת, שאינה מתיחסת עם חישובים פשוטים. לפיכך טוען, כי מצבו הכלכלי של לידור עומד בנסיבות עדותם ולפיכך המסמכים המבוקשים חיוניים להגנת הנאשם. ההצדקה למצאת המסמכים נומקה בבקשתה בין השאר, בנימוקים אלו: ראשית, עצם תפיסת מסמכים בנקאים רבים של לידור ושל החברות מלמדת על הרלוונטיות של המסמכים המבוקשים; שנית, עצם המצאת המסמכים הרבים במסגרת חומר החקירה מחלישה את הטענה בדבר פגיעה בפרטיות; שלישית, המסמכים יאפשרו לנ宴ט להוכיח כי טענת העד כי קשריו העסקיים עם הנאשם הביאו לקריסתו הכלכלית אינה אמת.

בתשובתו לטענותיה של המאשימה חזר הנאשם על עיקרי נימוקיו ובין השאר, הוסיף, כי לטענתו, מלכתחילה היה על המאשימה לתפוס במסגרת חומר החקירה את המסמכים המבוקשים וכי לאו תפיסתם לא נמצא מענה.

4. במסגרת תגובת המאשימה הובאה גם עמדת העד לידור, שעל-פיו החברות הן פרטיות וכי הוא מתנגד למסירת מסמכים הנוגעים לעניינו הפרטיים ולחברות הפרטיות. כך בעוד שכך נמסרו מסמכים רבים בכל הנוגע לחברת ניו דרייב. ל.ל. בע"מ, שעניניה נוגעים לכתב האישום.

5. המאשימה מתנגדת לבקשתה, מהטעם שהנתן לא הצליח להראות כי המסמכים המבוקשים רלוונטיים, וכי הבקשה כולנית ושי בה כדי לפגוע בפרטיותו של העד, לידור, מבליל שנמצאה הצדקה לכך.

דין והחלטה

6. לאחר בחינת טענותיהם של הצדדים, הגיעו לכלל מסקנה כי יש לדחותה וזאת מהnimוקים שעליהן עמדו באות-כוחה של המאשימה. להלן יובאו עיקריה בתמצית.

7. ככל שתכלית המסמכים להציג על הסיבות שעל-פי הנטען גרמו לקריסה הכלכלית של לידור, הרי שעל-פי עדותו של העד, קרישתו הכלכלית נבעה מהשתלשות אירועים רחבה מזו העשויה להשתקף בחשבונות הבנק ובמסמכים המבוקשים. מכל מקום, לבא-כחו הנאשם ניתנה הזדמנות לחזור את העד על נושא זה בהרחבה רבה - אולי אף מעבר לדרוש - כך שאין הכרח באותו מסמכים מבוקשים. כמו כן וכפי שטענה המאשימה בצדק, הבקשה רחבה מאד וככלית מאד, עד כי עולה ממנה כי מדובר בניסוי לקבלה מסמכים רבים מתוך ניסיון ל"מעז דיג" ותקווה שיעלה בידי הנאשם להעלות בחרchtו מסמכים שאולי יוכל לסייע בידו. כך בעוד שלא הובהר אלו מסמכים מתוך המבוקש יסייעו בידו בפועל, אם בכלל, ובعود חומר החקירה כולל מסמכים בנקאים וחשבונאים רבים הנוגעים להtanhanilot הכלכלית של העד ושל החברות בבעלותו. לפיכך ומאחר שלא ניתן הסבר מניח את הדעת לנחיצות המסמכים המבוקשים ולונוכח הפגיעה בפרטיותו של העד לידור, לא נמצא הצדקה לבקשת הרחבה כאמור.

8. אכן, נקבע בפסקה כי יש לנ��וט גישה ליראלית ומרחיבת בכל הנוגע להמצאת מסמכים המבוקשים כדי לש"ע להגנת הנאשם, בין מכוח סעיף 108 בחוק סדר הדין הפלילי ובין מכוח סעיף 74 בחוק זה (בש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' שינר (23.1.2014), כבוד השופט י' עמית, פסקה 11 (להלן - ענין שינר). עם זאת, אין בכך כדי לפטור את הנאשם מלחייב על כך שהמסמכים המבוקשים אמורים רלוונטיים להגנתו. בכלל, יש להציגו אלו מסמכים דרושים ואף יש להציגו על אפשרות ממשית שהיה באוטם מסמכים מבוקשים כדי לש"ע לנאים להגנתו. לעניין זה הטיעים בית המשפט, כי "בית המשפט אינו-Amor להביא בחשבון אפשרות הגנה ערטילאיות שאינן נראהות לעין, או כאשר הרלבנטיות של החומר לתביעה היא רחוקה ושולית (...). בית המשפט לא יתריר 'מסמך DIG' בלתי ממוקד אחר חומר, מתוך תקווה ספקולטיבית של ההגנה שהוא נמצא ואולי 'ימצא באותו חומר סיוע לנאים' (ענין שינר, שם).

על דברים אלו חזר לאחרונה בית המשפט העליון לעניין בקשה לקבלת מסמכים מתוך תקווה שהיא בהם כדי לעורר את מהימנותו של עד - כפי שנעשה בעניינו - בהדגשו כי אף "לא די בתקווה הכללית, כי בין הררי החומר המבוקש ימצא דבר-מה שיאפשר לעורר את מהימנותם של העדים, בכך להורות על איסוף נרחב של חומר מבוקש" (בש"פ 19/3603 משה נ' מדינת ישראל (10.7.2019), כבוד השופט י' סולברג, פסקה 22 (להלן - ענין משה).

בעניינו, לא צלח הנאשם את מבחן הרלוונטיות. נראה אפוא, כי מדובר בניסיון לאיסוף מסמכים רבים מתוך תקווה, שאינה בהכרח מבוססת, כי יהיה בהם כדי להחילש את עדותו של לידור בבית אחד בלבד, שעניינו טענתו בדבר קרישת כלכלית. די בכך כדי לדחות את הבקשה. כך על אחת כמה וכמה במקומם שבו מדובר במסמכים שיש בהם מושם פגעה לא מידתית בפרטיותו של העד.

9. לעניין מסמכים מבוקשים שיש בהם כדי לפגוע בפרטיותו של צד שלישי נקבע, כי ישנה מעין "מקבילית כוחות", שעל-פייה, ככל שזיקת המסמכים המבוקשים להגנת הנאשם שולית או גבולית ומנגד, הדבר עשוי לפגוע בפרטיותו של צד שלישי, בית המשפטיטה להימנע מלאפשר את מסירת המסמכים ולהפר. בעת בוחינת בקשה להמצאת מסמכים מכוח סעיף 108, יש לפעול בהתאם ל"נסחת האיזון" האמורה. "כאשר האפשרות כי זכות הנאשם למשפט הוגן טיפוליה היא רחוקה ובלתי משמעותית, יש ליתן משקל לזכויות המתלוונת. הצד השני של המשווא הוא, כי כאשר מדובר בחומר חקירה מובהק או כאשר ברוי כי קיימת אפשרות סבירה כי יש בחומר להויעל לנאים, יורה בית המשפט על גילוי החומר, גם על חשבונו פגעה בפרטיותם של הצדדים השלישיים (ענין שינר, פסקה 22(ב)). ראו גם פסקאות 43-45).

10. סיכום הדברים הוא כי במקרה הנדון הבקשה כללית ורחבה. הנאשם לא חייב על מסמכים מסוימים רלוונטיים להגנתו ואף ישנו ספק רב אם היה במסמכים המבוקשים, אילו נמסרו, כדי לש"ע להגנת הנאשם מעבר להגנה שהיא לכל היותר שולית לאישומים. לעומת זאת, לאחר שיש בגלו המסמכים משום פגעה בפרטיותו של העד לידור, לא נמצאה הצדקה לאפשר את הממצאת "הררי החומר המבוקש" (כאמור בעניין משה).

11. כאמור לעיל, הבקשה נדחתה.

ניתנה היום, כ"ד בכסלו התש"ף, 22 בנובמבר 2019, בהיעדר הצדדים.